

LOGENAMN på svenska druidloger med förklaringar på uppkomst och betydelse.

AD ASTRA, Malmö 11 juni 1904 nr 1

"Mot stjärnorna" kommer från filosofen Senecas ord "Per aspera ad astra" som betyder "Genom svårigheter mot stjärnorna" d.v.s genom kamp till seger. Från Seneca finns också tankespråket : "Non est ad astra m ollis e terris via", 'inte är vägen jämn från jorden till stjärnorna'. Ad Astra är den första logen i Sverige, instiftad under tysk jurisdiktion och från *början tillhörande SL Hansa i Hamburg*.

Stjärnan som symbol är oss alla bekant. Den uppfattas som en sinnebild av vår Ordens höga ideal. De sju strålarna i den druidiska stjärnan brukar tolkas som ett symboliskt uttryck för totaliteten (tre + fyra, jfr talsymboliken), kanske främst det totala kravet på oss druider att söka nå vår Ordens ideal. Men stjärna som symbol har även andra innebörder, det kan nämnas gudomlig närvaro, som ju också markeras på annat sätt i våra ritualer och även hopp och för tröstan. Genom denna senare innebörd ansluter sig stjärnsymboliken till en annan tankelinje i våra ritualer: från mörker till ljus.

ALDEBARAN, Umeå 9 maj 1981 nr 67. Nedlagd 2016.

ALIR, Söderhamn 25 april 1970 nr 57

Är ett medeltida namn på södra Hälsingland känt från början av 1300-talet. Ännu under detta århundrades senare del var Alir ett särskilt landskap med egen lagman. Namnet återfinns ännu i Ale tingslag samt olika ortnamn i södra Hälsingland

ALLBOTA, Kalmar 17 november 2001 nr 77

De gamla kelterna kallade misteln för allbota, som kan härledas till "olliac" (oll=all, iac=sund, frisk), dvs det som gör allt friskt. Gaius Plinius d.ä (23-79 e Kr) har i sitt verk "Naturalis historia" berättat om hur forntidens druider ceremoniellt samlade in mistel vid en viss tidpunkt.

Se fö i Ordens Symbolik förklaringar under Misteln.

ALTAIR, Arvika 13 september 2008 nr 80

Med Aquila som moderloge är namnet Altair logiskt. Stjärnan ingår i Örnens stjärnbild och brukar kallas Örnstjärnan. Altair eller Alfa Aquilae är den tolfte starkaste stjärnan som kan ses från Jorden och med ett avstånd på 16 ljusår är det en av de närmaste ljusa stjärnorna. Den är känd för sin snabba rotation, ett varv på omkring 6,5 timme. På sommaren ligger den ca 45° om man befinner sig ungefär mitt på norra halvklotet. Den känns igen på sitt rena vita ljus och närvaron av två svagare stjärnor.

AMICI, Landskrona 5 maj 1918 nr 4

Namnet betyder "vänner" på latin. Den första loge som instiftades av den svenska RSL, fem år efter dennas tillkomst 1913.

AQUILA, Karlstad 2 oktober 1976 nr 63

Namnet betyder örn, ett djur, som ingår i Värmlands landskapsvapen och Kongl Värmlands regementes vapen. Kan även ha anknytning till Aquilo, som var nordanvinden i antikens mytologi. Örnen, fåglarnas konung är känd som symbol för kraft och strids duglighet. Antik djurlitteratur tillskriver örnen förmågan att stirra in i solen utan att blinka och att genomskåda himlasfärer, som är oåtkomliga för människan. Örnen påstods liksom fågel Fenix kunna bli ung på nytt, bli genom att sänkas tre gånger i vatten, varför den även blev symbol för dopet och har avbildats på dopfuntar. Som orm- och drakdödare är örnen en symbol för ljusets seger över mörkrets makter. Örnen är en av de vanligaste heraldiska symbolerna världen över. Aquila är även en stjärnbild vid himmelsekvatorn i Vintergatan. Den ljusstarkaste stjärnan är Altair. Stjärnbilden Aquila har beskrivits som en fågel i åtminstone 3500 år. En örn, korp, gam, hök eller falk har associerats med stjärnbilden av babylonier, araber, perser och judar. I den romerska mytologin var Aquila den örn, som Jupiter skickade för att hämta Ganymedes, en herdegosse, som utsetts till gudarnas munskänk.

ARCTURUS, Boden 5 mars 1935 (ODO) nr 32

Den ljusstarkaste stjärnan i stjärnbilden Björnvaktaren (Bootes) och den fjärde ljusstarkaste stjärnan på norra himlen. Den användes av grekerna och antika folk som almanacka. När Arcturus strax före soluppgången hade sin heliakiska uppgång inleddes skördetiden för druvor. I mytologin heter björnvaktaren Arcos, son till prinsessan Callisto. När Callisto förvandlades till en björn (Ursa major) kände Arcos inte igen henne. Han var nära att döda sin mor, men Zeus förhindrade tragedin genom att placera dem båda på himlen.

ARGO, Ånge 21 september 1946 (ODO) nr 39

I grekisk mytologi det skepp, som några grekiska hjältar (argonauter) seglade till Kolchis för att hämta det gyllene skinnet. Den främsta av dem var Jason. Skeppet, som var ett underbart fartyg med femtio åror och i stäven ett stycke av den heliga ekens i Dodona, Zeus orakel, som kunde förutsäga framtida händelser med sitt sus. Skeppets resa blev mycket omfattande och tycks t o m ha gått uppför Donau och genom någon nu okänd passage ha fortsatt till kelternas land kring Po eller kanske genom skyternas land norrut till Oceanen.

Enligt myten placerade Athena skeppet på himlen efter dess återkomst. Argo är även, liksom många av dess besättning, en stjärnbild på södra stjärnhimlen med stjärnhimlens, näst Sirius, ljusstarkaste stjärna Canopus eller Carina (Kölen). Argo Navis (Skeppet Argo) introducerades omkr. år 200 e Kr av Ptolemeus från Alexandria. Nicolas Louis de Lacaille delade på 1750-talet upp Argo i delarna Vela/Seglet, Puppis/Akterskeppet, Carina/Kölen och Pyxis/Kompassen,

AROSIA, Västerås 10 mars 1973 nr 60 Latiniserat namn på Aros (Västra Aros), en hamn- och fiskeplats vid Svartåns utlopp i Mälaren. Aros betyder åmynning.

AVALON, Älmhult 21 september 2002 nr 78
Namnet Avalon kommer troligen från kymriska "Ynys yr Afallon", som betyder äppleön (lat: Insula Pomorum). Denna ö betecknade i kymrisk med eltidsdiktning Paradiset, där det alltid var behagligt klimat och där man hade rikliga skördar. Det härskade en evig fred och invånarna var förskonade från ålderdom, sjukdom och alla bekymmer. Ön, där enligt keltisk mytologi gudarna sägs ha haft sin jordiska boning, existerar inte idag. Hos kelterna var ingången till de dödas rike känd som Avalon. I mytologin har ön benämnts "The island of the blessed souls" och enligt sägnen skall kung Arthur ha blivit begravd där. Man trodde att de dödas själar befann sig långt ute till havs i väster, där solen går ned och Avalon har alltid beskrivits som en bergsformation omgiven av vatten. Vid tiden för kelternas storhets tid i Britannia ansågs Avalon bestå av de tre höjder, som idag omger staden Glastonbury i sydvästra England. En legend säger att Josef av Arimathea förvarade den heliga graal i den kammare, från vilken en kraftig källa rinner fram vid foten av Glastonbury.

BELENOS, Uppsala 26 november 1960 nr 46
Solgud och blomstringens härskare, en av de kontinentala kelternas högsta gudar, Beli. Se Beltain.

BELISAMA, Vänersborg 1 december 1979 nr 65
Har anknytning till en keltisk gudinna, som uppenbarade sig i eldens form, för att hjälpa människorna. Elden har ju gjort det möjligt för människorna att bereda föda, medicin och läkemedel. Man kunde med eldens hjälp tillverka smycken, verktyg och vapen att försvara sig med. Vi känner ju elden, som en av våra viktigaste symboler: den ger oss ljuset för kunskap och vetande, den ger oss värme och är en symbol för själens renhet. Kan också ha anknytning till Belisima, det namn under vilket Månen dyrkades.

BELTAIN, Östhammar 14 mars 1992 nr 74
Det keltiska året indelades i fyra skeden. Året började den första november med högtiden Samain. Därefter följde Imbolc, Beltain och Lughnasa. Beltain inföll 1 maj och var jämte Samain den viktigaste högtiden, då solen återvände och den långa svåra vintern var slut. Firandet under denna tid var tillägnat solguden Belenos. Elden hade även nu en stor betydelse och man dansade och bar brinnande facklor ut på åkrarna för att hjälpa solen i hans betydelsefulla roll att göra jorden bördig och att ge en riklig skörd. Jfr Belenos.

BORVO, Gävle 8 oktober 1960 nr 45
Keltisk gud, som motsvarar grekernas Apollon. Han var också det läkande vattnets gud. Apollon var ljusets, klarhetens och sångens gud.

CAMULUS, Skövde 5 april 1970 nr 56

Namnet betyder Himmel och Camulus var en gaelisk krigs- och himmels gud. Han kämpade för ett samhälle grundat på lag.

CAPELLA, Linköping 15 augusti 1992 nr 75

Den starkast lysande stjärnan i stjärnbilden Kusken (Auriga). I Sverige är den ständigt synlig, cirkumpolär. Zeus lät sätta upp stjärnan som minne av en get, som räddade hans liv genom att ge honom av sin mjölk, när Zeus' moder fick gömma undan honom från fadern Kronos, som hade den otrevliga vanan att sluka sina egna söner. - Capella ecumenica är ett kapell på den lilla ön Gräsholmen i Östergötlands skärgård, vilket drivs av en sammanslutning av 12 kyrkor och samfund, ett omtyckt utflyktsmål. Redan 1932 fanns i Älvsbyn en loge inom ODO med namnet Capella, men denna blev tydligen inte långlivad.

CARNAC, Helsingborg 17 september 1949 nr 40

Plats i västra Frankrike på sydkusten av Bretagne med berömda stensättningar från stenåldern, alltså från en tid långt före kelterna. Kilometerlånga rader bestående av tusentals stenar (menhirer), som restes där för över fyra tusen år sedan, löper genom landskapet. Deras ursprungliga ändamål är fördolt för oss. Enligt en föreställning var stenarna hedniska fiendesoldater, som förvandlades till stenar när de var på väg för att angripa och döda den helige Cornély, Carnacs skyddshelgon.

CERNUNNOS, Höganäs 4 februari 1983 nr 68

Den vise och åldrande men fortfarande mäktige kronhjordsguden, som är herre över alla djur. Han brukar avbildas med horn på huvudet och mystisk svingande en orm med ett gumsehuvud. Galliska statyer framställer honom som en överflödets gud, som håller pengar ur en börs. Han var troligen också en viktig stamgud. Den behornade befruktade gudinnorna vid beltainfesten i den Andra världen på ön Avalon och följaktligen förknippas Cernunnos med rikedom och fruktbarhet.

CIRCIUS, Lycksele 24 januari 1959 nr 44

Namn på nordvästvinden, mistralen, i keltemas Frankrike, Gallien.

CYNTHUS, Ulricehamn 21 oktober 1946 nr 18

Namn ur Bardaspelet. Kynthos är namnet på ett berg på ön Delos. Ön uppstod ur havet med hjälp av Poseidon, som ville skapa en fristad åt gudinnan Leto.

DAIR, Stockholm 24 januari 2009 nr 81

Dair är det gaeliska namnet på eken (se Derva). Stockholmsregionen har ju sedan 1961 en eklund i logen Doru och har nu fått en ny ekstam. Dair är det irländska namnet på den sjunde bokstaven i ogham-alfabetet och besläktat med det walsiska derw.

DERVA, Östersund 13 juni 1951 nr 22

Från det keltiska namnet på eken, sinnebilden för odödlighet eller varaktighet. Enligt sägnen drabbas eken ofta av blixtnedslag, varför den under antiken var vigd åt åsk- och himmelsguden Zeus, som gav sin vilja tillkänna genom suset från ekarnas löv vid Dodona. Kransar av eklöv på de gamla italiska härskarna var ett tecken på deras värdighet. Ekar kastade också ofta sin skugga på de germaniska tingsplatserna och var vigda åt guden Tor/Donar. Enligt uppgift åt de gamla druiderna ekollon innan de spådde om framtiden. Redan den 29 april 1934 instiftades en druidloge i Östersund med namnet MARS men då i ODO. Flera brr lämnade logen 1950 och bildade ett druidsällskap inom FGDO och 1 maj 1954 upplöstes logen Mars. Den nya logen fick p g a detta inte behålla det gamla namnet, vilket ju annars flertalet av de gamla ODO-logerna fått.

DORU, Täby 4 mars 1961 nr 47

Från kelternas namn på eken, se Derva.

EOS, Skellefteå 6 maj 1972 nr 59

I grekiska mytologin morgonrodnadens gudinna (jfr romarnas Aurora). Hon har till uppgift att varje morgon öppna österns portar med sina rosenfingrar så att solens vagn kan komma fram. Hon har en ansenlig barnaskara av bl a vindar och stjärnor.

EXCALIBUR, Borås 21 april 2007 nr 79

Det finns två legender om hur kung Arthur fick svärdet Excalibur. En berättar att efter det han förlorat sitt ordinarie svärd i en tvekamp tog trollkarlen Merlin med honom till en förtrollad sjö. Mitt i sjön höjde sig en arm och i dess hand fanns ett vackert svärd med juvelbesatt skida. I samma stund stiger det fram en kvinna, Damen av sjön, som förklarar att svärdet Excalibur är en gåva till kung Arthur. Svärdet besatt egenskapen att alltid skänka sin ägare seger medan skidan hade förmågan att hela de sår, som striden kunde ge. Den andra versionen omtalar svärdet som det svärd som endast den som var Britanniens rättmätige konung kunde dra ur stenen, där Arthurs fader fäst det före sin död. Många försökte men endast Arthur lyckades. Efter Arthurs död återbördades svärdet till ön Avalon.

FINGAL, Hörby 23 oktober 1954 nr 23

Känd också som Vite Finn, hjälte i den gaeliska hjältediktningen. Fingal hade övernaturligt påbrå och hans mor lämnade honom till en kvinnlig druid, som uppfostrade honom sorgfälligt, inte minst i skaldekonsten. Finn = vit, gal = främling var keltemas namn på vikingarna. Se Ossian.

GRANNOS, Avesta 1 november 1958 nr 43

Keltisk eldgud, som dyrkades i samband med den stora festen Samain, som inledde det keltiska året den 1 november.

GUTA, Visby 3 oktober 1964 nr 51

Gutasagan är Gotlands äldsta historia och berättar att ön varje afton sjunker i havet för att pånyttfödd dyka upp igen på morgonen

HALÖR, Höllviken 18 april 1975 nr 61

"Hal" = stengrund, "ör" = sandbank eller holme. Tidig handels- och fiskeplats vid Höllviksnäs. Det är kanske den äldsta kristna platsen i Skåne, möjligen hela Sverige. Ansgar sägs ha grundat den första kristna församlingen i Halör.

HENRY HURLE, Köping 27 januari 1952

Betraktas som vår Ordens grundare, då han enligt historien skall ha föreslagit namnet på Orden, vilket snabbt anammades vid instiftandet den 28 november 1781 på The King's Arms Tavern i London. Uppgifterna om mr Hurle och f.ö.de övriga grundarna av AOD är mycket knapp-händiga. Man vet inte ens med säkerhet om mr Hurles förnamn var Henry eller möjligen Charles. Han skall dock ha framfört, att de gamla druiderna i Britannia hade varit patriotiska, musicerande och intresserade av poesi och muntlig framställning samt verkat för fred och välgörenhet. Dessa värden omfattade även den grupp herrar, som under denna oroliga tid i England samlades på puben på Poland Street, varför Hurles namnförslag vann allmänt gillande och omedelbart antogs. Med tanke på den politiska och religiösa oro, som rådde i landet vid denna tid, förbjöds varje diskussion i dessa ämnen, för att få lugn och ro vid mötena.

HESPERUS, Malmö 20 januari 1943 (ODO) nr 37

Hesperos är det grekiska namnet på aftonstjärnan Venus. Namnet betyder kväll (jfr Vesper). Det är också namnet på en yngling, som av en stormvind rycktes bort från berget Atlas

IDRIS, Strängnäs 1 oktober 1977 nr 64

Keltisk astronom och astrolog. Kan också vara den förste att bygga en chrotta. När man läser litteratur om kelterna och druiderna träffar man inte så ofta på namnet Idris. Trots det torde han, Idris Gwar (uttal Guar) säkert ha varit en betydande man, åtminstone i Britannien då han ansågs vara en stor astronom (eller astrolog) med stor kunskap om stjärnornas natur och ställningar. Han kunde förutsäga allt ända intill tidens ända, enligt bardernas dikter. Han var också jättelik till växten. Astronomen Idris hedras i Wales med att ett av de högsta bergen uppkallats efter honom: Cader Idris, som betyder Idris stol. På nästan alla kartor över Storbritannien finns detta berg utsatt och det har uppgivits att det har funnits ett observatorium på berget. Det skall finnas en grotta på bergets topp och det berättas, att den som övernattar i den på morgonen endera är död, galen eller begåvad med övernaturliga egenskaper. - I ett vattendrag vid bergets fot ligger tre stora stenar,

kallade "tri greienyn", som sägnen berättar är tre sandkorn, som jätten skakade ur sin sko innan han satte sig i sin stol.

Idris betyder på grekiska en erfaren, klok man. Idresh (av dresh) betyder på hebreiska att leta och utforska. Idris eller Edrish är välkänt av araberna, som betraktar honom som profeten Enok. De tror att han var den förste att skriva med penna efter Enos, Seths son. De kristna i Österlandet tror att Idris är identisk med Hermes eller Merkur, egypternas berömda Trismegistus. Den grekiska mytologin ger ett liknande namn till Atlas, sfärernas skapare.

IRIS, Göteborg 8 november 1939 (ODO) nr 36

Regnbågen, bron mellan himmel och jord. Regnbågens gudinna hade också till uppgift att förse regnmolnen med vatten. Iris är ju också betäckningen för svärdsliiljornas släkte, och Linné säger att detta beror på att dessa blommor i alla regnbågens färger. Även regnbågshinnan i ögat.

KARLAVAGNEN, Sundsvall 27 maj 1954 nr 38 (10 maj 1945 ODO)

Gammalt svenskt namn på den stjärnbild, som bildas av de sju ljustrakaste stjärnorna i Stora Björnen (Ursa major). Stjärnbilden finns med i många legender från våra tidigaste civilisationer och har beskrivits som en björn i så olika kulturer som de nordamerikanska indianernas och de gamla grekernas. I de nordeuropeiska kulturerna kallas den Vagnen eller Karla-vagnen, där Karl antagligen står för Karl den Store, som var kejsare i det romerska riket år 800-814. Just där Karlavagnens handtag börjar finns den mest anmärkningsvärda dubbelstjärnan på himlen. Det är Mizar, som tillsammans med Alcor bildar en dubbel. Dessa har av tradition varit ett syntest inom många arméer, bl a hos araberna. Idag verkar de kanske inte så svåra att skilja åt, vilket kan bero på, att Alcor blivit ljusare under det senaste årtusendet. Björnen kan ses som en symbol för uppståndelse och nytt liv, då den kommer ur sitt vinteride. Den är också symbol för välvilja, visdom och styrka.

KRONOS, Helsingfors 2 februari 2001 nr 76

Kronos var en av titanerna, de grekiska urgudarna i den grekiska guda-läran. Tillsammans med sin moder Gaia tog han makten från fadern. Namnet förknippas också med det grekiska ordet för tid, chronos. Kronos kom att personifiera tiden, ja själva evigheten. Kronos hade ovanan att uppsluka sina barn med makan Rhea, men genom list lyckades modern till slut rädda sonen Zeus, som så småningom för jagade sin glupske fader. (se Capella)

LIR, Varberg 16 april 1961 nr 48

Lêr, den gaeliska sjöguden, var far till den mer kände guden Manannán mac Lir och är samma person som kung Lear i Shakespeares berömda drama. När gaelerna erövrade Irland och Tuatha De och hade tagit det underjordiska riket i älvhögar i besittning, bodde Lir i älvhögen Fionnachaid i norra Irland. Han blev mycket vred när Bodh Deargh blev vald till kung, en post han själv ville ha. I forntid lär havsguden Lir varit verksam i Kattegatt.

MANNANÁN, 29 november 1986 nr 70

Son till Lir. Han hade två kor, som alltid gav honom mjölk och en matkittel, som aldrig blev tom på mat. Hans grisar slaktades ena dagen och återuppstod nästa dag. Den krigarhjälm han bar, sken som solen och han ha de en rustning, som ingen kunde komma igenom. Hans pilar träffade alltid sitt mål och den båt han färdades i behövde varken segel eller åror. Ön Isle of Man är uppkallad efter Mannanán.

MERKUR, Piteå 3 februari 1935 (ODO) nr 31

Merkurius är den innersta, närmast solen belägna och minsta av de nio stora planeterna. I romersk mytologi handelns och köpmännens gud (grek Hermes) men även herdarnas, resenärens, talarnas, deklamatorernas, ficktjuvarnas och stråtrövarnas skyddspatron. Som gudarnas budbärare hade han även till uppgift att ledsaga de dödas själar på deras väg till underjorden. Se även under Idris.

MERLIN, Karlskrona 30 maj 1920 nr 9

Den store barden känd från våra ritualer. Namnet betyder Stenfalken och är närmast att betrakta som en titel på den främste barden, som förutom att vara den skickligaste på att traktera chrottan och sjunga, även var mycket vis, vilka alla egenskaper utnyttjades av den världsliga makten. Gestalten tillhör de mest utvecklade i brittisk tradition. Han förekommer redan i tidiga keltiska sägner under namnet Myrddin som en förryckt profet och smälter samman med den vilde mannen, den landsflyktige, som lämnat samhället och sökt sig till direkt kontakt med naturen. Namnet kom att latiniseras till Merlinus som givit upphov till det nuvarande Merlin, så redan hos Geoffrey of Monmouth, för vilken han blev språkröret för ett antal profetior om Britannien. Det var sedan Malroy som tog hand om denne kraftfulle figur och förband honom med kung Arthurs hov. I den omgivningen tjänstgör han i samma roll som sin föregångare Gwydion. Ibland ingriper han med sina trollkonster i hovets aktiviteter, ibland träder han fram från bakgrunden med goda råd baserade på sin visdom och siarkraft. Merlin förefaller dock förbluffande mänsklig. Han förälskar sig hopplöst i nymfen Viviane, som bedrägligt utnyttjar hans förälskelse för att locka av honom hans speciella magiska konster, som hon sedan vänder mot honom. Han är alltså en tragisk, dömd gestalt, ur stånd att avvärja det olyckliga slut han själv klart kan förutse. Se vidare Ordens Symbolikförklaringar.

MIMER, Malmö 9 november 1913 nr 3

I nordisk mytologi en av asarna, som vaktade visdomens brunn vid Yggdrasils – världsträdets fot. Genom att daglig en förfriska sig med dess vatten satt han inne med oändlig visdom. Oden satte sitt ena öga i pant hos Mimer för att få dricka ur källan, men trots detta tar han ändå ständigt råd av Mimer, som troligen vet mer. Med instiftande av logen Mimer kunde också den Svenska Riksstorlogen bildas för vilket krävdes tre grundloger

MINERA FERRORUM, Gällivare 11 oktober 1975 nr 62

Latin för järnmalmsgruva, logiskt med tanke på huvudnäringen i Malmberget

MORVIN, Luleå 10 mars 1934 (ODO) nr 14

Namn ur bardaspelet och förekommer i Ossians sånger som ett mytiskt kungadöme. Logen hette Jupiter under ODO-tiden.

NEMETON, Lund 15 februari 1964 nr 50

Namnet betyder skogsdunge eller glänta i skogen, där våra druidiska förfäder brukade komma samman för att rådpläga. Det kan även avse mindre tempel eller helgedom. Namnet återfinns i många ortnamn både i Frankrike och Storbritannien. Namnet kan tolkas som en ordlek och kan ju vara keltiska för Lund.

NENNIUS, Boden 1 juni 1953 nr 25

Antagligen författare till "Historia Britonum" från 800-talet. Han är också den förste, som skrev om kung Arthur och hans riddare och den förste, som nämner Myrddin (=Merlin).

NEPTUNUS, Linköping 16 maj 1954 (7 maj 1934 ODO) nr 27

Den näst yttersta av de nio stora planeterna. I romersk mytologi havets och sjöfartens gud (grek Poseidon), bror till Zeus och Hades. Åstadkom jordbävningar, när han med sin treudd lyfte upp nya öar från havets botten. Han har även givit upphov till allt vad hästar heter, även vinghästen Pegasus. Neptunus fick nr 1 i ODO trots att det inte var den först instiftade logen. Det var ett vilande logenamn i Malmö, som togs i bruk av ODO:s Grand Old Man August Björk för sin gode väns lotskaptenen Emil Bohm, räkning, som var förste ÄÄ i Neptunus.

NEREVS, Nyköping 5 oktober 1968 nr 54

En mild antik havsgud, som företrädesvis höll sig till Egeiska havet, gärna på något avstånd från sin stora familj. Han var far till neriderna, 50 havsnymer.

NERTHUS, Västervik 12 maj 1990 nr 72

Fornnordisk vädergudinna, trolig en identisk med guden Njord. Dyrkas i en helig lund på en ö i havet, där hon bor i en heltäckt vagn, dragen av kor. Härskare över vinden och bör åkallas inför resor till sjöss och vid jakt och fiske. Tacitus (55-120 e Kr) nämner i sin skrift Germania en gudinna vid namn Nerthus, som dyrkades på sydvästra östersjö kusten, där ju Västervik ligger.

OGMION, Hudiksvall 2 november 1957 nr 42

Keltisk gud för köpenskap och vältalighet. Han sägs fångla sina åhörare med kedjor, som kommer ur munnen. Uppkom kanske från den irländska gestalten Oghma, en stor stridshjälte. Ogmion (eller Ogmios) identifierades av romarna med deras hjälte Hercules, kanske på grund av det gemensamma attributet, en stor klubba. Tack vare den sammankopplingen fick också Ogmion status som övernaturlig hjälte.

ORION, Umeå 27 maj 1954 (1 maj 1933 i ODO) nr 30

I grekisk mytologi en jägare, som förvandlades till en stjärnbild. Vinterns kanske vackraste stjärnbild med det berömda Orions bälte (tre vise män). Stjärnbilden är välkänd och har betraktats som gud, hjälte, krigare eller jägare av nästan alla kulturer, som brytt sig om att namnge stjärnbilder. Redan 425 f Kr kallades den Orion och sammankopplades med den antika legenden om Ares, krigets gud. I den klassiska mytologin var Orion ett barn, som hade guden Poseidon till fader och en vanlig jordisk kvinna till mor. Han var den stiligaste man som någonsin funnits. Hans blivande, svartsjuka svärfar gjorde honom blind, men Orion återfick synen efter att ha tittat mot soluppgången. Aurora, soluppgångens gudinna och Apollos syster, blev hans älskarinna.

OSSIAN, Olofström 9 oktober 1954 nr 28

Fornirisk kämpe och skald från 200-talet, son till Fingal (Finnmac Cumail). Ossians sånger utgavs på 1760-talet (James Macpherson (1736-1796)) och var delvis översättningar av gamla irländska sagodikter, som vandrat över till Skottland. De blev mäktiga populära över stora delar av Europa.

PALLAS, Norrköping 23 april 1988 nr 71

Enligt grekisk mytologi fick havs guden Triton en dotter Pallas, som lär betyda flicka, ungmö. Zeus dotter, den evigt jungfruliga Athene, var fostersyster och lekkamrat med Pallas och råkade i en vänskaplig vapenlek döda henne. För att hedra minnet av Pallas fogade då Athene hennes namn till sitt eget och lät kalla sig Pallas Athene

POLARIS, Kiruna 25 maj 1937 (ODO) nr 34

Se Stella Polaris.

POLSTJÄRNAN, Kramfors 10 november 1929 nr 13

Se Stella Polaris. Den första FGDO-logen i Norrland.

SAMAIN, Uppsala 21 maj 2016 nr 82

Logen Belenos moderloge Grannos, logen Belenos själv och dotterlogen Beltain har alla en koppling till årshjulets växlingar. Under högtiden Beltain som markerade början på den ljusa årstiden dyrkades solguden Belenos och under högtiden Samain som avslutade den ljusa årstiden dyrkades den keltiska eldguden Grannos. De båda högtiderna är alltså två poler som inramar den ljusa årstiden från 1 maj till den 1 november. Det finns alltså keltiska logiska kopplingar mellan de grenar av det druidiska trädet som börjar med logen Grannos och fortsätter med Belenos, därefter högtiden Beltain och nu högtiden Samain.

SEFIR, Grebbestad 6 november 1966 nr 52

Sefir eller Zefyr var hos romare och greker västanvindens gud och ett naturligt namn på en loge på västkusten, där nämnda vind verkligen kan ge sig till känna.

SELENE, Trelleborg 25 mars 1972 nr 58

I grekisk mytologi namnet på mångudinnan (lat Luna). I Bellinis druid- inspirerade opera Norma är prästinnans entréaria ”Casta diva” en tillbedjan till månen, som alltid är av manligt kön i mytologin

STELLA POLARIS, Trelleborg 28 december 1906 nr 2

Polstjärnan, den ljusstarkaste stjärnan i stjärnbilden Lilla Björn (Ursus minor). Polstjärnan har alltid varit av stor betydelse för navigatörer genom alla tider. För dem har Polstjärnan med dess plats nära himlens nordpol alltid varit ledstjärnan och ett hjälpmedel för trygg seglats. Troligen infördes stjärnbilden av den grekiske filosofen Thales på 600-talet f Kr för att underlätta navigering för sjöfarare. Precessionen (himmelspolens föränderliga läge i förhållande till den avlägsna stjärnbakgrunden) gör att Polaris bara tillfälligtvis befinner sig vid norra himlenspolen. Stjärnan återvänder dock till samma position efter 26 000 år. I det gamla Egypten var Thuban (Alfa Draconis) den norra polstjärnan. Det finns teorier om att Cheopspyramiden byggdes för att ligga i linje med Thuban, men noggranna mätningar visar att den ligger ett par grader ”fel”. Logen bildades under tysk jurisdiktion av bröder ur Ad Astra och vår Grand Old Man Gustaf Smith blev dess förste ÄÄ. Namnet kan ju antyda hur långt norr ut tyskarna tyckte Trelleborg ligger.

STONEHENGE, Hässleholm 11 december 1948 nr 19

Soltempel och ev. astronomiskt observatorium i grevskapet Wiltshire inte så långt från London. Det är kanske från 3000 f. Kr. och senare använt av druiderna. Stonehenge består av upprättstående stenblock som är placerade i en cirkel. Ovanpå dessa ligger stora block och runtomkring anläggningen löper en cirkel rund vall. En historieskrivare från 1000-talet, Geoffrey av Monmouth anger att Merlin med sin magiska förmåga skulle ha fört Stonehenge från Irland och placerat det på Salisbury Plains som ett minnesmärke över döda brittiska hövdingar Stonehenge uppfördes ungefär 2000 år före keltemas storhetstid, men kelterna kan ha använt dem vid sina religiösa ceremonier till solens ära. Kanske var det Stonehenge han avsåg.

TALIESIN, Jönköping 14 mars 1981 nr 66

Walesisk bard eller druid, antagligen från 6:e århundradet e Kr. Kan även vara ett samlingsbegrepp för hela den ursprungliga druidtanken. Taliesin blev övergiven som barn och hittades av Elffin (Elvin), när denne fiskade i en fördämning. Taliesin blev en mäktig trollkarl och profetisk bard. Han kom i senare berättelser att med sin kraft rädda Elffin ur fångsligt förvar hos den historiske kung Maelgwn. – Uttytt skall namnet betyda "glittrande panna", vilket torde minna om den lärde skalden Viktor Rydberg, som var född i Jönköping. Se Wales.

TARANIS, Kalix 1 april 1956 nr 41

Keltisk åskgud, Dunderaren. Han var också hjulets gud och har sina motsvarigheter i all annan mytologi: Tor, Donar, Zeus, Jupiter, Perganos (hos forntidens litauer och preussare) och gammelfinnarnas Ukko. Han var en gud som alltid stod på människornas sida i kampen mot jättar och titaner.

TEMENOS, Edsbyn 27 maj 1953 nr 24

Namnet betyder Helig lund på grekiska och användes av kelterna för de platser under ekens helga skygd, där de hade sina rådslag. Se Nemeton.

TEUTATES, Halmstad 28 november 1953 nr 26

Keltisk gud, "Folkets gud", som av romarna jämfördes med guden Mars.

THESEVS, Linköping 3 maj 1969 nr 55

Enligt grekisk mytologi Athens nationalhjälte, mest känd för sin insats på Kreta, där kung Minos regerade. Med hjälp av ett garnnystan, som han fått av kungens dotter Ariadne lyckades han både ta sig in och döda odjuret Minotaurus och hitta ut igen ur labyrinten. Han övertog sedan tronen efter sin fader. Han avled så småningom på ön Skyros, där hans kvarlevor sägs ha blivit återfunna och förda till Aten av Kimon år 468 f Kr.

TITANIA, Kalmar 9 mars 2019 nr 83

Titania är den största av Uranus månar. Den upptäcktes i Druidordens ungdom närmare bestämt den 11 januari 1787 av Sir William Herschel.

Titania är uppkallad efter gemålen till älvornas Kung Oberon i William Shakespears pjäs, En midsommarnattsdröm.

TRITON, Norrköping 17 februari 1968 nr 53

En av planeten Neptunus båda månar. Dess rörelse är retrograd, d.v.s motsatt planetens egen rotation. - I grekisk mytologi en havsgud, son till Poseidon. Han var ett vänligt väsen, som genom att blåsa i en snäcka kunde lugna havet och stilla dess stormar.

VASA, Malmö 15 april 1920 nr 7

Svensk adelssläkt, vars anor kan följas till 1400-talet. Dess mest kände representant är Gustaf Eriksson Vasa. Namnet kommer av sädeskärven - vasen - i släktens vapen.

VENUS, Fränsta 9 maj 1935 (ODO) nr 40

Den andra av de stora planeterna räknat från solen. - I romersk mytologi kärlekens, skönhetsens och den spirande naturens gudinna (grek Afrodite).

VÄREND, Växjö 5 oktober 1991 nr 73

Wärend utgjorde från äldsta tider en kulturellt isolerad bygd och bildade under medeltiden ett eget stift med säte i Växjö. Under denna tid blomstrade bygden bl a genom handel söderut till framför allt Danmark. Denna handel förbjöds dock av Gustaf Vasa och Wärend tvingades att orientera sina förbindelser efter hand bröts. Befolkningen kallades virdar och anses av vissa författare ha samband med folkvandringstidens heruler. Namnet fanns redan tidigt på en loge i Växjö (Wärend), som insomnade i slutet av 1920- talet.

WALES, Malmö 22 oktober 1950 nr 21

Område i sydvästra England med befolkning av keltiskt ursprung. De har fortfarande delvis keltiskt språk. Mycket av den druidiska mysticismen kommer från Wales och under andra hälften av 1700- talet gjordes allvarliga ansträngningar att samla, undersöka och översätta tidig keltisk poesi, speciellt från Wales. Tillkomsten av MacPhearson's Ossian 'översättningar' 1762-63 tycks ha inspirerat Thomas Percy, senare biskop av Dromore, att publicera innehållet i ett 1600-talsmanuskript med engelska ballader, vilket han kommit över. Han förmådde också en pastor Evan Evans, som redan 1758 hade samlat walesisk poesi, att utge 'en elegant översättning av några stycken av äldre brittisk poesi'. Dessa utkom under namnet 'Specimens of the Poetry of the Ancient Welsh Bards', En man vid namn Edward Jones gav 1784 ut 'Musical and Poetical Relics of the Welsh Bards' och en andra del, 'The Bardic Museum of Primitive British Literature' år 1802. Jones var själv harpospelare och hans samling utgör en värdefull kollektion av några av de tidigaste walesiska sånger, som man känner till. Samlingen börjar med 'A Druidical Song' och slutar med en livlig melodi, "Y Derwydd - The Druid". Man kunde också under denna forskning konstatera, att 500-talspoeten Taliesins dikter uppvisar, som man säger 'ett komplett druidiskt system' och att i dessa skrifter framgår, att den äldsta brittiska kristendomen var starkt färgad av druidismen. Wales var alltså, jämsides med Irland, ett starkt fäste för den gamla keltiska druidismen och det område, där den längst levde kvar, vilket dramatiskt berättas i sagorna om kung Arthur och hans hov.

WIRDAR, Ljungby 18 april 1920 nr 8

Invånarna i Wärend kallades fordomdags virdar, men denna folkstam har aldrig bott i Sunnerbo eller Finnveden, varför namnet är något oegentligt ur geografisk synpunkt. Virdar omtalas bl a i Frans G Bengtssons "Röde Orm", där Toke blir hövding bland virdarna.

STORLOGER

När sammanslagningen av logerna i Oberoende Druid-Orden (ODO) , som började instiftas 1933, och FGDO- logerna skedde 1954 uppkom behovet av storloger. Under åren 1954-56 fanns visserligen en **SL Norrland** men under våren 1956 instiftades sex nya storloger: **Nordanland** i Luleå, **Boreland** i Kramfors, **Bardaland** i Linköping, **Västanland** i Göteborg, **Östanland** i Karlskrona och **Sunnanland** i Malmö. Sedan dröjde till åren 1970-80 innan behovet av ytterligare uppdelning infann sig. **Folkungaland** 1970 i Linköping, **Järnbäraland** 1971 i Gävle, **Birkeneland** 1973 i Umeå, **Sydborgen** 1975 i Malmö och **Vänerland** 1980 i Skövde. Vid Rm i Lund 2013 beslutades att SL Östanland skall delas i två p g a stora avstånd mellan logerna.

TIDIGARE LOGENAMN

Vilande eller insomnade loger är bl a förutom den återuppståndna Varend, **Dagda** (Nacka), som var en av de största keltiska gudarna, den gode guden. Han var jordens gud och hade en stor källare, där alla kunde hämta mat i förhållande till sina bedrifter och ingen gick därifrån otillfredsställd. Vidare **Vega** (Vilhelmina) den ljusstarkaste stjärnan i Lyran, **Sirius** (Göteborg), **Balder** (Stockholm) och **Valhall** (Falun), båda anknyter ju till nordisk mytologi. **Elvin** (Stockholm) verkade mellan 1945 och 2002. Namn ur Bardaspelet. Elffin är i keltisk mytologi känd för sina olycksöden, vilket även drabbat logen i modern tid. ODO-loger, som avslutats eller bytt namn är **Tellus** (Malmö), **Jupiter** (Luleå), **Saturnus** (Nässjö), **Mars** (Östersund), **Elektra** (Hemse), **Vega** (Vilhelmina), **Capella** (Älvsbyn), **Herkules** (Göteborg), **Castor** (Uppsala) och **Oberon** (Borås), alla instiftade mellan 1932 och 1937. 31 namn har keltisk eller druidisk anknytning, 16 anknyter till stjärnor och planeter, 8 har lokal anknytning, 8 till grekisk mytologi, 4 till romersk, 4 är allmänna namn, 3 vindar och 2 har anknytning till nordisk mytologi.

Källor:

Michael Senior: Vem är vem i mytologin

Losjenavn (Norska Druidorden)

Stjärnboken

W Rutherford: Celtic Mythology

Hans Biedermann: Symbollexikonet

Cooper: Symboler

Bruno Westerlind, logen Fingal

Publ 1994, reviderad 2003, 2007, 2009 och 2013

Under senare år insomnade loger:

ELVIN, Stockholm 7 maj 1945 nr 16, **fribrev indraget 2002**.

Namn ur Bardaspelet. - Elffin är en gestalt i den keltiska mytologin bäst känd för sina olvcksöden, snarare en bitter än heroisk typ. Han var son till en kung vars land föll offer för översvämningar. För en gångs skull hade Elffin tur: i den fördämning där han fiskade fann han det sjösatta barnet *Taliesin*, som blev en mäktig trollkarl och profetisk bard. I en ganska sen berättelse fortsätter hans missöden när han och Taliesin kommer till den historiske kung Maelgwn, som uppges vara hans farbror. Här kastas han i fängelse tills han räddas av Taliesins kraft. **GUSTAF SMITH**, Göteborg 14 oktober 1945 nr17, **fribrevet indraget 2005** Gustaf Smith var den, som införde druidorden i Sverige. Han var dansk vicekonsul i Trelleborg och hade i början av 1900-talet intensiva kontakter med den tyske ordenschefen Herman Fricke, vilket ledde till instiftande av den första druidlogen i vårt land 1904, Ad Astra. Han blev logens förste ÄÄ och 1913 vår förste RSÄÄ.

Sammanställning av ROÄ Jan Peterzén

Reviderad av RSBibl René Lindelöf 2019-03

